

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 1Sf/16/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200865
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľudevít Fafaľák
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:7020200865.8

Uznesenie

Správny súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľudevíta Fafaľáka a členov senátu JUDr. Zuzany Berežnej a Mgr. Slavomíra Podhorského, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX D. XX, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 438129/2020 zo dňa 22. septembra 2020, takto

rozhodol:

I. Žalobu o d m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania pred správnym súdom a trov kasačného konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa správnou žalobou zo dňa 17.11.2020 doručenou pôvodne Krajskému súdu v Košiciach dňa 19.11.2020 (konanie vedené pod sp. zn. KE-8S/168/2020), domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 438129/2020 zo dňa 22. septembra 2020, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Obce Studenec, č. 15/2020 zo dňa 22.4.2020 vo veci vyrubenia miestneho poplatku za komunálne odpady.

2. Krajský súd v Košiciach uznesením, č. k. KE-8S/168/2020-46 zo dňa 22.9.2022 odmietol žalobu žalobcu a žiadnemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania z dôvodu, že žalobca si nezvolil advokáta na zastupovanie v konaní v súlade s ust. § 49 ods. 1 SSP po predchádzajúcej výzve súdu.

3. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca kasačnú sťažnosť zo dňa 16.11.2022, o ktorej rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „kasačný súd“) uznesením, sp. zn. 3Sfk/82/2023 zo dňa 27.2.2025 tak, že zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach a vec vrátil Správnemu súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

4. Kasačný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že v posudzovanom prípade žalobca svoje práva háji v dvoch konaniach, jednak v základnom konaní vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým mu bol vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady a v konaní týkajúcom sa ne/poskytnutia právnej pomoci v tomto základnom konaní. Z pohľadu kasačného súdu je primárnym konaním konanie, predmetom ktorého je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci práve vo vzťahu ku konaniu, predmetom ktorého je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o miestnom poplatku. Vzájomná súvislosť týchto dvoch konaní je daná tým, že zamietnutie správnej žaloby o nepriznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, má za následok absenciu obligatórneho právneho zastúpenia (v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o miestnom poplatku) vedúcu k odmietnutiu správnej žaloby s poukazom na ustanovenie § 98 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku, pochopiteľne za predpokladu, že žalobca si následne advokáta v konaní nezvolí.

5. Kasačný súd považoval za nesporné, že rozsudok správneho súdu, ktorým bola odobrená zákonnosť rozhodnutia Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, sa po jeho doručení stal právoplatný. Táto skutočnosť formálne vedie k záveru, že odpadla prekážka prerušenia konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o vyrubení miestneho poplatku za komunálny odpad, a teda správny súd môže vo veci pokračovať v konaní. Poukázal však na to, že takýto zákonom predpokladaný postup však práve naráža na ústavou garantované právo na súdnu ochranu (bližšie body 13 a 14 tohto uznesenia). Je potrebné si totiž uvedomiť konkrétny následok nevyčkania správneho súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti týkajúcej sa práve poskytovania právnej pomoci, ktorým môže byť odopretie spravodlivosti a prístupu žalobcu k súdu v základnom konaní. V kontexte danej veci je pre kasačný súd relevantná tá skutočnosť, že aj prípadné rozhodnutie o kasačnej sťažnosti v prospech žalobcu vo vzťahu k rozhodnutiu správneho súdu, ktorým bola zamietnutá správna žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci, by pre žalobcu už nemalo v základnom konaní žiaden význam a nemalo by ani žiaden dosah na konanie o správnej žalobe, pre ktoré sa právna pomoc požadovala, pretože správna žaloba by už bola právoplatne odmietnutá práve z dôvodu absencie právneho zastúpenia.

6. Kasačný súd súčasne dodal, že nespochybňuje, že rozsudok krajského súdu napadnutý kasačnou sťažnosťou je právoplatný. Avšak predmetom posudzovania v práve rozhodovanej veci nie je odňatie účinku právoplatnosti takéhoto rozsudku, ale povinnosť súdu v špecifických okolnostiach, ak ide o poskytovanie právnej pomoci Centrom právnej pomoci, a to napriek právoplatnosti rozsudku, vyčkať v prípade podania kasačnej sťažnosti zo strany žalobcu s rozhodnutím vo veci (základnej) a konanie prerušiť. Preto konštatoval, že rozhodnutie o odmietnutí žaloby bolo predčasné.

7. Kasačný súd ďalej poukázal na tú skutočnosť, že v kasačnom konaní sp. zn. 6Svk/14/2023, týkajúcom sa rozhodnutia o kasačnej sťažnosti sťažovateľa v konaní o preskúmaní rozhodnutia Centra právnej pomoci, ktorým mu nebola poskytnutá právna pomoc, a na ktoré mal podľa sťažovateľa správny súd vyčkať, bol už dňa 27. marca 2024 vydaný rozsudok, ktorým kasačný súd rozsudok správneho súdu sp. zn. 8S/174/2020 z 19. mája 2022 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného č. k. KaPO/24062/2020, ČRZ: 131560/2020 z 26. novembra 2020 sa zrušuje a vec sa vracia žalovanému na ďalšie konanie. Toto rozhodnutie kasačného súdu vychádza zo záverov veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 19SVs/3/2022 zo dňa 30. januára 2024. Konštatoval, že úlohou správneho súdu bude v ďalšom konaní zohľadniť závery Centra právnej pomoci o poskytnutí právnej pomoci žalobcovi v nadväznosti na právny názor kasačného súdu vyslovený rozsudku sp. zn. 6Svk/14/2023 z 27. marca 2024.

8. S účinnosťou ku dňu 1. júna 2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach. V súlade s § 3 ods. 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. V predmetnej veci je preto na konanie od 01.06.2023 príslušný Správny súd v Košiciach.

9. Správny súd po zrušení a vrátení veci v súlade s právne záväzným názorom kasačného súdu zisťoval u Centra právnej pomoci, Kancelárii Prešov stav konania č. KaPO/24062/2020, ČRZ: 131560/2020 zo dňa 26.11.2020, ktoré sa týkalo žiadosti žalobcu o poskytnutie právnej pomoci na účely ustanovenia advokáta pre toto predmetné konanie a to v čase po zrušení rozhodnutia Centra právnej pomoci kasačným súdom rozhodnutím sp. zn. 6Svk/14/2023 zo dňa 27.03.2024.

10. Na výzvu správneho súdu zo dňa 28.05.2025 reagoval Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov podaním doručeným súdu dňa 06.06.2025, ktorým Centrum oznámilo, že vo veci vydalo nové rozhodnutie č. KaPO/24062/2020-74995/2024 zo dňa 11.07.2024, ktorým opätovne nepriznalo žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci. Fotokópiu uvedeného rozhodnutia priložilo Centrum ako prílohu k predmetnému podaniu a zároveň priložilo aj rozhodnutie Správneho súdu v Košiciach sp. zn. 3S/28/2024-27 zo dňa 18.11.2024, ktorým správny súd rozhodol o následnej správnej žalobe v konaní o preskúmaní rozhodnutia Centra právnej pomoci, Kancelárie Prešov č. KaPO/24062/2020-74995/2024 zo dňa 11.07.2024. Správny súd o správnej žalobe žalobcu rozhodol tak, že žalobu odmietol a účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozhodnutiu kasačná sťažnosť nebola podaná. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.12.2024.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, Správny súd v Košiciach uznesením, č. k. 1Sf/16/2025-19 zo dňa 8.7.2025 vyzval žalobcu, aby si v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia zvolil právneho zástupcu na zastupovanie v tomto konaní a zároveň ho poučil, že následkom nezvolenia si advokáta a nepredloženia požadovaného plnomocenstva bude odmietnutie správnej žaloby v zmysle § 98 ods. 1 písm. f) SSP. V uznesení súdu bol žalobcovi zároveň zrozumiteľným spôsobom zrekapitulovaný priebeh a výsledok konania vedeného pred Centrom právnej pomoci o jeho žiadosti o právnu pomoc (a to vrátane výsledku jeho konania pred správnym súdom o jeho správnej žalobe), ktorú žiadal a ktorá sa týkala jeho žiadosti o pridelenie advokáta na jeho právne zastupovanie v tomto konaní pred správnym súdom pod sp. zn. 1Sf/16/2025. V uznesení bolo žalobcovi zvýraznené, že vzhľadom na to, že síce podal žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, avšak nárok mu nebol priznaný, toho času nie je právne zastúpený v súlade s ustanovením § 49 ods. 1 SSP.

12. Žalobca podaním doručeným správnemu súdu dňa 24.7.2025 uviedol, že rozhodnutie Centra právnej pomoci o neposkytnutí nároku na právnu pomoc bolo podľa žalobcu zrušené rozhodnutím správneho súdu, a preto podľa žalobcu je potrebné sa v tejto časti obrátiť na Centrum právnej pomoci.

13. Podľa § 49 ods. 1 SSP, žalobca musí byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom; to neplatí, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na správnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spisanie žaloby. Splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť.

14. Podľa § 49 ods. 2 SSP, žalobca nemusí byť zastúpený advokátom:

- a) v konaní podľa § 23 ods. 2 písm. e) až g),
- b) v konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b) až e), g) a i),
- c) v konaní o správnej žalobe vo veciach slobodného prístupu k informáciám podľa osobitného predpisu,
- d) ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.

15. Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

16. Podľa § 98 ods. 1 písm. f) SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak žalobca nebol pri jej podaní zastúpený podľa § 49 ods. 1 alebo § 50.

17. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu uvedeným v jeho podaní, ktoré bolo doručené správnemu súdu dňa 24.7.2025 správny súd poznamenáva, že rozhodnutie Centra právnej pomoci o neposkytnutí právnej pomoci žalobcovi na zastupovanie žalobcu v tomto konaní č. KaPO/24062/2020, ČRZ: 131560/2020 z 26. novembra 2020 bolo skutočne zrušené rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 19SVs/3/2022 zo dňa 30. januára 2024 a vec bola vrátená Centru právnej pomoci, Kancelárii Prešov na ďalšie konanie, ktoré následne vydalo nové rozhodnutie č. KaPO/24062/2020-74995/2024 zo dňa 11.07.2024, ktorým opätovne nepriznalo žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci. Následne žalobca podal správnu žalobu voči tomuto novému rozhodnutiu Centra, o ktorej Správny súd v Košiciach uznesením sp. zn. 3S/28/2024-27 zo dňa 18.11.2024 rozhodol tak, že žalobu odmietol a účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozhodnutiu kasačná sťažnosť nebola podaná. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.12.2024. Týmto bola s konečnou platnosťou vyriešená otázka neposkytnutia právnej pomoci žalobcovi v tomto prebiehajúcom konaní Centrom právnej pomoci, avšak bola opätovne nastolená súvisiaca právna otázka nedostatku podmienky obligatórneho právneho zastúpenia žalobcu v tomto prebiehajúcom konaní ako obligatórnej podmienky konania, bez splnenia ktorej správny súd nemôže konať ani vo veci rozhodnúť.

18. Vyššie uvedené skutočnosti však už boli žalobcovi zrozumiteľným spôsobom osvetlené a to v odôvodnení kvalifikovanej výzvy zo dňa 08.07.2025, ktorou ho správny súd vyzval na zvolenie si právneho zástupcu – advokáta na zastupovanie v tomto konaní a aby v uvedenej lehote zaslal tunajšiemu súdu písomné plnomocenstvo spolu s ovedčovací doložkou, prípadne aby preukázal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa. Správny súd ho zároveň poučil, že následkom nezvolenia si advokáta a nepredloženia požadovaného plnomocenstva bude odmietnutie správnej žaloby v zmysle §

98 ods. 1 písm. f) SSP. Preto bol žalobca povinný zvoliť si právneho zástupcu na zastupovanie v tomto konaní čo ale neučinil.

19. Žalobca do dnešného dňa správne súdu nepredložil plnú moc udelenú advokátom na jeho zastupovanie v tomto konaní a zároveň si nezvolil právneho zástupcu hoc bol na to správnym súdom prostredníctvom kvalifikovanej výzvy (uznesením) vyzvaný a bol zároveň aj poučený o právnych následkoch neodstránenia tohto nedostatku, pre ktorý správny súd nemôže ďalej konať ani vo veci rozhodnúť.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, správny súd v súlade s ust. § 98 ods. 1 písm. f) SSP odmietol žalobu žalobcu.

21. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania pred správnym súdom a trov kasačného konania, pretože žaloba bola odmietnutá. Aj napriek skutočnosti, že žalobca ako sťažovateľ bol v kasačnom konaní úspešný, keď na podklade ním podanej kasačnej sťažnosti bolo rozhodnutie krajského súdu zrušené a vec bola vrátená správne súdu na ďalšie konanie, správny súd musí pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzať z konečného výsledku konania pred správnym súdom a konečným výsledkom konania je odmietnutie žaloby pre neodstránenie nedostatku obligatórneho povinného zastúpenia advokátom u žalobcu, preto aj o trovách kasačného konania správny súd rozhodol analogicky s poukazom na ustanovenie § 170 písm. a) SSP.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Správneho súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť v lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia na Správny súd v Košiciach.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/, c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť a/ označenie napadnutého rozhodnutia, b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.